

Na osnovu člana 205. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09) ministar komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine donosi

NAREDBU

O MJERAMA KOJE TREBA PREDUZETI PROTIV GASOVITIH I ČVRSTIH ZAGAĐIVAČA IZ MOTORA SA SAMOZAPALJENJEM ZA KORIŠĆENJE U VOZILIMA I EMISIJE GASOVITIH ZAGAĐIVAČA IZ MOTORA SA SPOLJNIM IZVOROM PALJENJA KOJI KORISTE PRIRODNI GAS ILI TEČNI NAFTNI GAS ZA KORIŠĆENJE U VOZILIMA

I PODRUČJE PRIMJENE

Član 1.

Vozila kategorija M i N i njihovi motori, kako je navedeno u tabeli A, s obzirom na ispitivanja predviđena za ove motore u tabeli B, moraju biti homologovana u skladu sa ovom naredbom.

Ova naredba se takođe odnosi na ugradnju ovih motora u vozila.

Tabela A. PRIMJENLJIVOST

KATEGORIJA VOZILA	NAJVEĆA MASA(TNDM) ¹	MOTORI SA SPOLJNIM IZVOROM PALJENJA			MOTORI SA SAMOZAPALJENJEM	
		BENZIN	NG ^(a)	LPG ^(b)	DIZEL	ETANOL
M ₁	≤ 3,5 t	-	-	-	-	-
	> 3,5 t	-	R49	R49	R49	R49
M ₂	-	-	R49	R49	R49 ili R83 ^(c) (d)	R49
M ₃	-	-	R49	R49	R49	R49
N ₁	-	-	R49 ili R83 ^(d)	R49 ili R83 ^(d)	R49 ili R83 ^(d)	R49
N ₂	-	-	R49	R49	R49 ili R83 ^(c) (d)	R49
N ₃	-	-	R49	R49	R49	R49

(a) NG (Natural Gas) – prirodni gas

(b) LPG (Liquefied Petroleum Gas) – tečni naftni gas

(c) Naredba o homologaciji vozila u pogledu emisije gasovitih zagađivača iz motora u zavisnosti od goriva koje zahtjeva motor (ECE pravilnik br. 83) primjenjuje se samo za vozila sa referentnom masom² ≤ 2840 kg kao proširenje homologacije dodijeljene za motore korišćene u vozilima kategorije M1 ili N1.

(d) „R49 ili R83“ znači da proizvođači mogu provesti homologaciju u skladu sa ovom uredom (ECE pravilnik br. 49) ili Naredbom o homologaciji vozila u pogledu emisije gasovitih zagađivača iz motora u zavisnosti od goriva koje zahtjeva motor (ECE pravilnik br. 83).

Tabela B. ZAHTJEVI

ZAHTJEVI	MOTORI SA SPOLJNIM IZVOROM PALJENJA			MOTORI SA SAMOZAPALJENJEM	
	BENZIN	NG	LPG	DIZEL	ETANOL
GASOVITI ZAGAĐIVAČI	-	DA	DA	DA	DA
ČESTICE	-	DA ^(a)	DA ^(a)	DA	DA
DIMNOST	-	-	-	DA	DA
TRAJNOST	-	DA	DA	DA	DA
EMISIJE NA NISKOJ TEMPERATURI	-	DA	DA	DA	DA
SAOBRAZNOST	-	DA	DA	DA	DA
OBD	-	DA ^(b)	DA ^(b)	DA	DA

¹ „Najveća masa“ označava tehnički najveću dozvoljenu masu prema izjavi proizvođača vozila (ova masa može biti veća od najveće dozvoljene mase propisane nacionalnim zakonodavstvom).

² „Referentna masa“ označava „masu neopterećenog vozila“ uvećanu za 100 kg u svrhu ispitivanja prema prilogima 4. i 8. ECE pravilnika br. 83. Pri tome, „masa neopterećenog vozila“ označava masu vozila u voznom stanju, bez vozača, putnika ili tereta, ali sa 90% punim rezervoarom za gorivo i uobičajnim alatom i rezervnim točkom, ako je predviđen.

Jednakovrijedne homologacije:

Dole navedeno ne mora da bude homologovano u skladu sa ovom naredbom, ako su oni dio vozila homologovanih u skladu sa Naredbom o homologaciji vozila u pogledu emisije gasovitih zagađivača iz motora u zavisnosti od goriva koje zahtjeva motor (ECE pravilnik br. 83):

- a) motori sa samozapaljenjem u vozila kategorije N_1 , N_2 i M_2 koji koriste dizel gorivo;
- b) motori sa spoljnim izvorom paljenja koji koriste tečni naftni gas (LPG) ili prirodni gas (NG) za vozila kategorije N_1 ;
- c) vozila kategorije N_1 , N_2 i M_2 sa motorima sa samopaljenjem koji koriste dizel gorivo i vozila kategorije N_1 sa motorima sa spoljnim izvorom paljenja koji koriste prirodni gas (NG) i tečni naftni gas (LPG).

II ZAHTJEVI

Član 2.

Jedoobrazni uslovi za vozila i motore iz člana 1. ove naredbe koji podliježu ispitivanju, metode ispitivanja, način vršenja kontrole saobraznosti serijske proizvodnje sa homologovanim tipom, postupak i način uzimanja uzoraka serijske proizvodnje, sadržaj izvještaja o ispitivanju radi izdavanja saopštenja o homologaciji, izgled homologacijske oznake i obrazac saopštenja o homologaciji dati su u Jednoobraznim propisima koji se odnose na mjere koje treba preduzeti protiv gasovitih i čvrstih zagađivača motora sa samozapaljenjem za korišćenje u vozilima i emisije gasovitih zagađivača iz motora sa spoljnim izvorom paljenja koji koriste prirodni gas ili tečni naftni gas za korišćenje u vozilima (Pravilnik broj 49 Ekonomske komisije za Evropu Organizacije ujedinjenih nacija, u daljem tekstu: ECE pravilnik br. 49), sa važećim izmjenama i dopunama koje je prihvatila i primjenjuje Bosna i Hercegovina, donesenim na osnovu Sporazuma o usvajanju jednoobraznih tehničkih propisa za vozila sa točkovima, opremu i dijelove koji mogu biti ugrađeni i/ili korišćeni na vozilima sa točkovima i uslovima za uzajamno priznavanje dodijeljenih homologacija na osnovu ovih propisa ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj /2010).

ECE pravilnik br. 49 u izvornom obliku (na engleskom jeziku) dostupan je u Ministarstvu komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine, odnosno kod organizacije određene za obavljanje administrativnih poslova u oblasti homologacije.

III HOMOLOGACIJA I ISPITIVANJE

Član 3.

Homologacija vozila i motora iz člana 1. ove naredbe vrši se na uzorcima tipa obuhvaćenim ovom naredbom.

Homologacijska ispitivanja vozila i motora iz člana 1. ove naredbe može provoditi samo laboratorija ovlašćena od strane Ministarstva komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine.

IV PROVJERA USKLAĐENOSTI

Član 4.

Provjera usklađenosti vozila sa zahtjevima ove naredbe provodi se prema postupku koji je propisan Pravilnikom o homologaciji vozila, dijelova, uređaja i opreme vozila („Službeni glasnik BiH”, broj 41/08).

Pri provjeri usklađenosti novoproduzvenih i korišćenih vozila prihvaćae se homologacije dodijeljene u skladu sa serijom (serijama) izmjena i dopuna ECE pravilnika br. 49 prema Odluci o najnižim tehničkim zahtjevima za novoproduzvena i korišćena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila, koju će donijeti ministar komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine.

V PRIMJENA

Član 5.

Ova naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH”.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važi „Naredba o obaveznoj homologaciji dizel-motora u pogledu emisija gasovitih zagađivača” („Službeni list SFRJ”, broj 11/85 i 1/87).

Ministar

.....
mr sc. Rudo Vidović